

DEEL I

Julian

1

Juli 2016

Julian, mijn vriend de bankier, nam me voor het eerst mee uit lunchen in juli, de maand waarin ik in Hongkong was aangekomen. Ik was vergeten bij welke uitgang van het metrostation we hadden afgesproken, maar hij belde om te zeggen dat hij me voor de deur van Kee Wah Bakery had gezien en dat ik daar op hem moest wachten. Het was broeierig. Aktetasdragers klostten als fokezels door de tourniquets. Uit de omroepinstallatie schalde schor Kantonees, galmend Mandarijn en daarna een Britse vrouwenstem: *Please mind the gap.*

We gingen de hal door en de roltrappen op en hadden het erover dat het zo vol was in Hongkong. Julian zei dat het in Londen rustiger was en ik zei in Dublin ook. In het restaurant legde hij zijn telefoon omgekeerd op tafel neer, dus ik deed hetzelfde, alsof ook ik daarmee een professioneel offer bracht. Rekening houdend met het feit dat hij betaalde, vroeg ik of hij water wilde, maar terwijl ik het vroeg pakte hij de kan en schonk de glazen in.

‘Het is druk op het werk,’ zei hij. ‘Ik weet amper waar ik mee bezig ben.’

Bankiers zeiden dat wel vaker. Hoe minder kennis ze voorgaven te hebben, hoe meer ze wisten en hoe hoger hun salaris.

Ik vroeg waar hij had gewoond vóór Hongkong en hij

antwoordde dat hij geschiedenis had gestudeerd aan de universiteit van Oxford. Mensen die op Oxford hadden gezeten, hadden de neiging dat te vermelden zelfs als het niet de vraag was geweest. Daarna was hij, zoals ‘iedereen’, naar de City gegaan. ‘Welke city?’ vroeg ik. Julian woog af of vrouwen grappen maakten, besloot van wel, en lachte. Ik zei dat ik niet wist waar ik terecht zou komen. Hij vroeg hoe oud ik was, ik zei dat ik net tweeëntwintig was geworden en hij zei dat ik nog een kind was en mijn draai wel zou vinden.

Toen we aan onze salade zaten, vroeg hij of ik al een date had gehad in Hongkong. Niet echt, zei ik, terwijl ik bedacht dat het bijwoord ‘al’ een tegenstrijdige rol speelde in deze zin en dat hij weloverwogener opties tot zijn beschikking had gehad. In Ierland, vertelde ik, had je geen ‘date’. Je kreeg wat met elkaar en na een tijdje noemde je het een relatie.

Julian zei: ‘Dus volgens jou lijkt het er op Londen.’

‘Dat weet ik niet,’ zei ik. ‘Daar ben ik nooit geweest.’

‘Je bent “nooit” in Londen geweest?’

‘Nee.’

‘Echt nooit?’

‘Nooit,’ zei ik, na een moment stilte om hem ervan te verzekeren dat ik na zijn tweede vraag wel degelijk had geprobeerd dit feit uit mijn levensgeschiedenis te wijzigen, maar daarin helaas niet was geslaagd.

‘Ava,’ zei hij, ‘dat is onvoorstelbaar.’

‘Waarom?’

‘Het is maar heel kort vliegen vanaf Dublin.’

Ook ik was teleurgesteld in mezelf. Hij was nooit in Ierland geweest, maar het zou overbodig zijn geweest om hem te melden dat het die kant op ook maar heel kort vliegen was.

We bespraken de krantenkoppen. Hij had in de *Financial Times* gelezen dat de offshore renminbi was gedaald ten opzichte van de dollar. Het enige nieuwsfeit dat ik te bieden had was dat er een tropische cycloon op komst was. 'Ja,' zei hij, 'Mirinae. En de week daarna een tyfoon.' We waren het erover eens dat we opwindende tijden mee maakten.

Beide wervelstormen kwamen. Geheel los daarvan bleven we samen lunchen. 'Ik ben blij dat we vrienden zijn,' zei hij vaak. En wie was ik om een alumnus van Balliol College tegen te spreken? Mijn tijd in zijn gezelschap zou me slimmer maken, of zou me ten minste in staat stellen om het over valuta en indexen te hebben met de serieuze mensen die ik in de loop van mijn volwassen leven zou tegenkomen. We konden het goed met elkaar vinden. Ik genoot van zijn geld en hij genoot ervan hoe gemakkelijk ik ervan onder de indruk was.

2

Ik was somber geweest in Dublin, had Dublin daarvan de schuld gegeven en gedacht dat Hongkong zou helpen.

De TEFL-school waar ik Engelse les gaf, lag in een winkelgebied met pastelkleurige hoogbouw. Ze namen er alleen witte mensen aan, maar waren zo slim dat nergens te vermelden. Docenten vielen uit en werden vervangen als haaiantanden. De meesten waren backpackers, die vertrokken zodra ze genoeg geld hadden gespaard om in Thailand naar zichzelf op zoek te gaan. Ik had geen idee wie ik was, maar betwijfelde of de Thai dat wel zouden weten. Vanwege mijn gebrek aan hartelijkheid kreeg ik voornamelijk grammaticalessen toegewezen, waarbij het juist punten opleverde als de kinderen je niet mochten. Ik vond dit een verfrissend afwijkende ervaring van hoe vrouwen gewoonlijk werden beoordeeld.

De leerlingen hadden wekelijks les. Er zat geen pauze tussen de lessen, behalve de lunchpauze. Ik werd al gauw de kakmadam van de school, omdat ik tussen de lessen wegsloop om te gaan plassen.

‘Waar was je naartoe, Ava?’ vroeg Joan, mijn leidinggevende – wel: ‘één, heilig en apostolisch’, want dat was lucratief, maar niet: ‘katholiek’, want dat was het niet – toen ik terugkeerde van een plaspauze. Ze was een van de eerste Hongkongers die ik had ontmoet.

‘Ik was maar vijf minuutjes weg,’ zei ik.

‘Waar komen die minuten vandaan?’ vroeg Joan. ‘De ouders betalen voor zestig minuten per week.’

‘Stel dat ik de les ietsje vroeger beëindig?’ vroeg ik. ‘En dan de volgende ietsje te laat begin? Twee minuten van de ene, twee minuten van de andere.’

‘Maar dat zijn er twee van het begin en twee van het eind van het middelste lesuur.’ Joan maakte een gebaar, maar slaagde er niet in om als tweehandig persoon een driedelig lesblok uit te beelden. Ze staakte haar poging met een nijldige zucht, alsof het mijn schuld was.

Ik moest het hogerop zoeken.

Onze directeur, Benny, was veertig en droeg een honkbalpetje met de klep naar achteren, ofwel om eruit te zien alsof hij graag met kinderen werkte, ofwel om te benadrukken dat hij eigen baas was en niemands smaak hoefde te volgen, ook de zijne niet. Hij was in Hongkong geboren en in Canada opgeleid, hij was glibberig en gierig, hij bezat een dozijn andere scholen en daarnaast – veelzeggend, vond ik – een Ierse zeewierkwekerij. Naar die laatste verwees hij als ‘thuis’ in Connemara, een plaats waar we geen van beiden ooit waren geweest, maar vermoedelijk maakte dat het juist romantischer. Hij nam alle beslissingen en gaf ze nooit terug, de vrek.

Toen Benny me eind juli kwam uitbetalen, zei ik dat ik overwoog om te vertrekken.

‘Waarom?’ vroeg hij. ‘Je bent hier net een maand.’

‘Ik moet tussen de lessen door naar de wc. Anders krijg ik een blaasontsteking.’

‘Dat is vast niet je reden om ontslag te nemen.’

Hij had gelijk. Het was een feit dat ik geen ontslag had genomen vanwege hun racistische aannamebeleid, dus het zou raar zijn om weg te gaan alleen maar omdat ik

niet kon pissen wanneer ik wilde.

Van mezelf wist ik dat ik alles deed voor geld. Tijdens mijn studie thuis in Ierland had ik een spaarrekening gehad die ik de charmante naam 'abortusfonds' had gegeven. Op het eind stond er vijftienhonderd euro op. Ik kende ook vrouwen die samen met vriendinnen geld opzitzetten voor als een van hen in de problemen kwam. Maar ik vertrouwde helemaal niemand. Ik had het geld als serveerster verdiend en was blijven doorsparen toen ik genoeg had voor een behandeling in Engeland. Ik hield ervan het saldo te zien stijgen. Hoe rijker ik werd, hoe lastiger het voor anderen zou worden me ergens toe te dwingen.

Vlak voordat ik naar Hongkong vertrok legde ik mijn laatste tentamens af. Terwijl de opgaven werden uitgedeeld telde ik alle uren die ik als serveerster had gewerkt. Weken van mijn leven zaten er in die spaarrekening. Zolang ik in Ierland woonde, en zolang abortus daar verboden bleef, moest ik mijn dode tijd opgepot houden.

Die avond besteedde ik het geld grotendeels aan een vlucht naar Hongkong en een kamer voor de eerste maand. Ik solliciteerde naar banen als docent. Drie weken later verliet ik Dublin.

In mijn eerste week kreeg ik de algemene kenmerken van het Hongkong-Engels uitgelegd en werd me verteld dat ik de kinderen waar nodig moest verbeteren. 'Ik al gaan' in de betekenis van 'ik ben gegaan', dat was dus fout, al begreep ik het prima na de eerste paar dagen. 'Lah' als nadruk – nee lah, sorry lah – was geen Engels. Ik zag geen verschil tussen dat en Ieren die te pas en te onpas 'toch zeker' tussenvoegden, want het vervulde toch zeker een vergelijkbare functie, maar dat was ook geen Engels. Engels was Brits.

3

Augustus

Julian vond het te veel moeite worden om na het werk ergens af te spreken, dus ik vatte de gewoonte op om 's avonds rond negen uur direct naar zijn appartement in Mid-Levels te gaan. Ik zei dat ik dit gênant en vernederend vond. Eigenlijk vond ik het juist leuk om de buitenroltrap omhoog te nemen. Bij Queen's Road nam ik de overdekte wandelbrug en liep heuvelopwaarts met uitzicht op de kraampjes van Stanley Street en dan de uithangborden – Game & Fun, Happy Massage, King Tailor –, hoogbouw en enorme ramen van Wellington Street. Daarna rook ik de vissige walm die van Central Street Market opsteeg en passeerde het oude politiebureau van gestapelde dikke witte bakstenen die leken op potloodgummen. Bij Julians gebouw aangekomen haalde ik bij de receptie een bezoekerspas en nam de lift naar de vijftigste verdieping.

Vanbinnen leek zijn appartement op het type showroom waar spullen die van iedereen hadden kunnen zijn quasi-lukraak verspreid lagen. Zijn persoonlijkste bezit was onmiskenbaar een grote grijze MacBook Pro.

We aten afhaal, ik waste af en daarna schonk hij wijn in en zaten we te praten in de woonkamer. De schouw was kaal, op een lege zilverkleurige fotolijst en nooit ontstoken crèmekleurige kaarsen na. Bij het raam stond een bruine hoekbank. Ik trok mijn schoenen uit en ging er languit op

liggen met mijn voeten op de armleuning. Ik sloeg mijn enkels over elkaar en legde mijn andere been boven als er een stilte viel in het gesprek.

Hij rookte goedkope sigaretten – om zichzelf aan te sporen om te stoppen, zei hij.

We hadden elkaar ontmoet in de rooksalon van een bar in Lan Kwai Fong, waar hij óf had gezien dat ik naar hem zat te kijken, óf naar mij had zitten kijken tot ik terugkeek. Hij was goed in het creëren van ambigüiteiten. Ik was slecht in het vermijden ervan. Hij had die avond heel langzaam gesproken, dus ik had aangenomen dat hij dronken was. Maar in nuchtere staat deed hij het nog steeds, dus concludeerde ik dat hij van rijke komaf was.

Toen we elkaar een maand kenden, vroeg hij: ‘Leer jij al je vrienden kennen in bars?’

‘Ik heb geen vrienden,’ zei ik. Hij moest lachen.

In sommige buien vertelde hij me over financiële markten. In andere vuurde hij vragen op me af en luisterde slechts naar mijn antwoorden in zoverre ze hem hielpen om vervolgvragen te bedenken. Ik had het hem al eens verteld, maar hij wilde het opnieuw horen: de twee broers, het bruine rijtjeshuis in een van de troosteloze buitenwijken van Dublin, het tussenjaar dat ik na de middelbare school had genomen om te sparen voor de universiteit; dat ik vanaf 2008 een kamer deelde met mijn broer Tom, zodat we de andere aan een student konden verhuren; dat dit alles niet betekende dat we arm waren en dat dit feitelijk met Ierland als geheel was gebeurd, wat in niet geringe mate te danken was aan de handelwijze van banken zoals de zijne.

Julian had op Eton gezeten en was enig kind. Dit waren de twee minst verrassende feiten die iemand me ooit over zichzelf had verteld.

Hij wilde weten of mijn accent bekakt was, daar waar

ik vandaan kwam. Ik was nog nooit een Brit tegengekomen die zich dat niet afvroeg. De meesten vroegen het niet ronduit – hij ook niet, hij vroeg alleen wat voor ‘soort’ Dublins accent ik had – maar ze vonden altijd wel een manier om hun nieuwsgierigheid kenbaar te maken. Ik antwoordde dat het een normaal Dublins accent was. Hij vroeg wat dat inhield. Ik wist te weinig van Britse accenten om een vergelijking te trekken.

‘Oké dan,’ zei hij, ‘hoe klinkt een bekakt Dublins accent?’

Ik probeerde het na te doen en hij zei dat het Amerikaans klonk.

Vervolgens vroeg hij wat mijn plannen waren voor als de tijd rijp was voor een echte baan. Hij was haast vaderlijk onvermurwbaar dat ik mijn diploma niet bij tweederangs werkgevers mocht verkwanzelen, en wist zelfs overtuigend lippendienst te bewijzen aan het feit dat hij heus niet op me neerkeek omdat ik niet aan Oxford had gestudeerd. Maar als de vraag aan de orde kwam welke banen hij dan wel goed genoeg achtte voor mij, werd hij nogal vaag. De advocatuur was veredeld klerkenwerk. Consulting was op een vliegtuig stappen om in een godvergeten gat met PowerPoint te prutsen. Accountancy was doodsaaï en slecht betaald. Bankieren zou om de een of andere mysterieuze reden niet bij me passen.

Ik hield ervan als hij zijn hemdsmouwen opstroopte. Hij had brede, stevige polsen en puntige ellebogen. Soms vreesde ik dat hij kon raden hoe vaak ik aan zijn armen dacht. Hij maakte me al constant uit voor mafkees om andere, veel minder vreemde dingen, dus hier kon ik echt niet voor uitkomen.

De eerste keer dat ik van de logeerkamer gebruikmaakte was halverwege augustus, toen de tropische cycloon